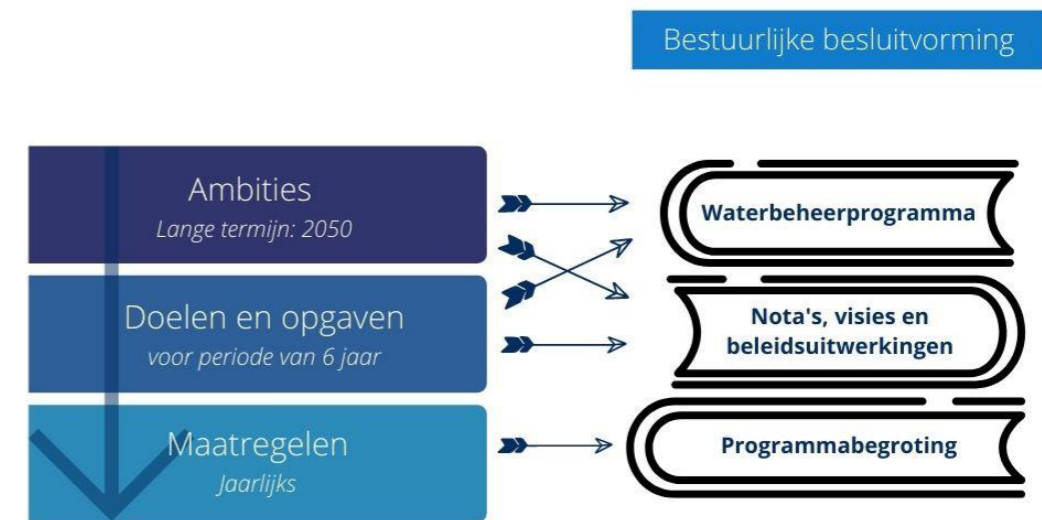

Toelichtende tabel Waterbeheerprogramma – thema 'Een duurzaam waterschap voor de wereld van morgen'

In het waterbeheerprogramma werken we met ambities en doelen vanuit drie actuele thema's. Deze thema's staan niet los van onze wettelijke taak en rol als functionele overheid maar juist geheel in dienst van 'onze taken' (zie figuur 1). In figuur 2 is aangegeven waar ambities, doelen en opgaven en maatregelen een weg vinden in onze beleidsdocumenten en daarmee worden vastgelegd. In de onderstaande tabel is voor het thema 'Een duurzaam waterschap voor de wereld van morgen' die verbinding in beeld gebracht: hoe verhouden 'onze taken' zich tot dit thema en andersom?

Figuur 1:

Figuur 2:

Een duurzaam waterschap voor de wereld van morgen			
Onderwerp	Ambitie	Doel/Opgave	Verbinding met 'Onze taken'
Schoon en gezond water	Waterkwaliteit passend bij het gebied en het gebruik.	Het verbeteren van de waterkwaliteit vraagt vaak een gebiedsspecifieke aanpak en daarmee gebiedsspecifieke kennis. Voor de KRW-watervaten is deze kennis recent verzameld. Voor de rest van het watersysteem zal het hoogheemraadschap aanvullende studies uitvoeren voor het benoemen van passende verbetermaatregelen.	Voldoende, schoon water We willen een goede waterkwaliteit, dat is een kerntaak. Daarom toetsen wij aan de waterkwaliteitsnormen van de provincie, het rijk en de EU. Aan het merendeel van deze normen voldoet het water in ons beheergebied. Streven is om aan alle normen te gaan voldoen. Wij benutten hiervoor de instrumenten en middelen die wij tot onze beschikking hebben. Inzet van andere partijen is zeker ook nodig. Wij dragen hiervoor informatie en kennis aan. Waar mogelijk stimuleren wij anderen om hun maatregelen te treffen. Dat doen we door praktische ondersteuning, samenwerking, passende regelgeving en bijdrageregelingen.
		Het hoogheemraadschap neemt passend en proportioneel maatregelen om achteruitgang van de waterkwaliteit te voorkomen en om de waterkwaliteit te verbeteren. De KRW-maatregelen zijn geconcretiseerd in het KRW-plan 2022-2027. Voor de rest van het watersysteem worden de maatregelen gedurende de planperiode geconcretiseerd.	
		Het hoogheemraadschap draagt actief bij aan de aanpak van de rode Amerikaanse rivierkreeft conform haar exotenbeleid: aanspreken ministerie LNV op haar wettelijke verantwoordelijkheid, samen met andere partijen ontwikkelen van de juiste kennis en pro-actief aan de slag met opties in het eigen beheergebied.	
		Een gedeeld beeld over de actuele waterkwaliteit is voor iedereen belangrijk. Het hoogheemraadschap geeft daarom jaarlijks inzicht in de actuele toestand in haar beheergebied en houdt daarbij rekening met nieuwe aandachtspunten.	
Waterbeheer in het agrarisch gebied	Voldoende en schoon water voor en door de agrarische sector	De agrarische productie hangt mede af van het waterpeil en de waterkwaliteit. Het hoogheemraadschap draagt via het watersysteembeheer daarom bij aan geschikte productieomstandigheden voor de agrarische sector.	Voldoende, schoon water Het hoogheemraadschap draagt via het watersysteembeheer bij aan geschikte productieomstandigheden voor de agrarische sector zoals het beperken van wateroverlast, het reguleren van de waterstand en het sturen op het verbeteren van de waterkwaliteit. Als belangrijke functie binnen het gebied kan de agrarische sector bijdragen aan maatschappelijke opgaven als de verbetering van de waterkwaliteit, het vergroten van de biodiversiteit, het verminderen van bodemdaling en aanpak van de klimaatverandering. Het is belangrijk om met de doelgroepen samen te werken
		We motiveren agrarische bedrijven tot deelname aan duurzaam agrarisch waterbeheer, waarbij tenminste 90% van de melkveehouderij en akkerbouwbedrijven deelneemt.	
		Het hoogheemraadschap draagt actief bij aan de aanpak van de Rode Amerikaanse rivierkreeft conform haar exotenbeleid: aanspreken ministerie LNV op haar rol als wetgever, samen met andere partijen ontwikkelen van de juiste kennis en pro-actief aan de slag met opties in het eigen beheergebied.	
		Het aantal overschrijdingen van normen voor gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater wordt in de planperiode geminimaliseerd, door samenwerking in het programma 'Samen op weg naar een emissieloze kas in 2027'.	
Biodiversiteit	Behouden en verbeteren van de biodiversiteit voor een ecologisch gezond en veerkrachtig netwerk van dijken, watergangen en terreinen.	Het hoogheemraadschap stelt in afstemming met de belanghebbenden integraal biodiversiteitsbeleid en een uitvoeringsplan op voor het bevorderen van biodiversiteit.	Voldoende, schoon water Veilige dijken Afvalwater zuiveren Veilige wegen Door ons maaibeheer aan te passen en ecologisch te gaan maaien en door bij de inrichting van onze eigen terreinen rekening te houden met de biodiversiteit kunnen wij een bijdrage leveren aan herstel van de biodiversiteit. Ook worden met dijken en bermen verbindingzones aangelegd tussen natuurgebieden. In het huidige bestuursakkoord is vastgelegd dat HHSK zich waar mogelijk inzet voor herstel van de biodiversiteit. Ook heeft de Unie van Waterschappen een position paper biodiversiteit ondertekend namens alle waterschappen. Een gezonde natuur de basis is voor een gezonde leefomgeving. Ook bij de zorg voor schoon en voldoende water speelt de natuur een belangrijke rol.
		Het hoogheemraadschap maakt biodiversiteitsherstel onderdeel van de onderhoudswerkzaamheden door eisen te stellen aan eigen onderhoud en door ecologisch onderhoud door derden te stimuleren.	
		Het hoogheemraadschap werkt het concept 'icoonsoorten' uit in het biodiversiteitsbeleid.	

Minder broeikasgas uitstoten	Een klimaatneutraal waterschap in 2050.	Het hoogheemraadschap vermindert de uitstoot van broeikasgassen van de eigen werkzaamheden en installaties met 20%* in 2027, bovenop de al gerealiseerde 50% in 2020.	<p>Alle taken</p> <p>Het afremmen van toekomstige klimaatverandering vraagt om reductie van de uitstoot van broeikasgassen door het hoogheemraadschap en de organisaties die in haar opdracht werken.</p> <p>De laatste jaren ervaren wij zelf steeds sterker en vaker de optredende gevolgen van klimaatverandering. Om deze gevolgen te beperken zullen we met z'n allen meer moeten doen. Met een taak als de onze hebben wij niet alleen de mogelijkheden in handen om een bijdrage te leveren aan de duurzaamheid maar ook een rechtstreeks belang. Onze inzet bij het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen is onderdeel van de wereldwijde en landelijke klimaatafspraken, om daarmee de temperatuurstijging op lange termijn af te remmen.</p> <p>De focus ligt in eerste instantie op het verminderen van de eigen uitstoot van HHSK en in tweede instantie zal gekeken worden naar de uitstoot binnen de keten.</p>
		Het hoogheemraadschap werkt aan het verminderen van broeikasgasuitstoot in de eigen sector en in de keten van aannemers en leveranciers.	
Minder energie verbruiken, meer opwekken	Een energieneutraal waterschap in 2030.	We besparen - bij gelijkblijvende waterschapstaken - binnen de planperiode minimaal 3.250 MWh.	<p>Alle taken</p> <p>De doelstellingen op energie zijn conform de wereldwijde en landelijke klimaatafspraken. Te nemen maatregelen zijn van toepassing op de gehele organisatie. Zie toelichting bij broeikasgasemmissies.</p>
		We onderzoeken en vergroten de productie van hernieuwbare energie binnen de planperiode met minimaal 5.000 MWh.	
		We gebruiken in 2025 alleen energie van hernieuwbare oorsprong.	
Circulaire economie	Volledig circulair in 2050.	Het hoogheemraadschap vermindert het gebruik van grondstoffen met een negatieve milieu-impact of die schaars zijn. In 2027 werken we 40% circulair, als tussenstap naar 50% circulair in 2030.	<p>Alle taken</p> <p>Om toekomstige klimaatverandering een halt toe te roepen is het noodzakelijk niet alleen naar energie en broeikasgasuitstoot te kijken, maar ook naar het gebruik van grondstoffen. HHSK heeft zich gecommitteerd aan de landelijke afspraken met het Rijk voor grondstoffen. Bij de uitoefening van de kerntaken van het hoogheemraadschap worden diverse waardevolle grondstoffen verbruikt en komen restproducten vrij. De waterschappen streven naar duurzaam (her)gebruik van waardevolle grondstoffen en het sluiten van de ketens door samen te werken met het bedrijfsleven. Om de doelstellingen op circulair te halen is vanuit HHSK veel meer inzet nodig op dit onderwerp. Denk aan onderzoek, pilots etc.</p>
		Gedurende de planperiode werken we ernaar toe dat we vanaf 2028 vastleggen welke producten en materialen waar zijn gebruikt en houden we rekening met toekomstig hergebruik.	
		We halen grondstoffen uit afvalwater en restproducten en onderzoeken hoe we steeds meer grondstoffen kunnen terugwinnen.	
Medicijnresten en nieuwe stoffen in water	Zuiveren voor schoon en gezond water.	Het hoogheemraadschap verwijdert medicijnresten en mogelijk andere nieuwe stoffen bij awzi Kortenoord.	<p>Afvalwater zuiveren</p> <p>Een van de primaire taken van het hoogheemraadschap is het in alle omstandigheden zorgen voor schoonwater. Medicijnresten horen niet in het water. Het verwijderen van medicijnresten is belangrijk omdat medicijnresten nadelige effecten hebben op de waterkwaliteit en het waterleven.</p> <p>Om het oppervlaktewater schoon te houden en de drinkwaterbronnen te beschermen zijn nieuwe technieken nodig die deze stoffen uit het afvalwater verwijderen.</p>
		Het hoogheemraadschap onderzoekt de mogelijkheden om ook bij andere waterzuiveringen van HHSK medicijnresten en nieuwe stoffen te verwijderen en de mogelijkheden van nuttig hergebruik van verregaande gezuiverd afvalwater.	
		Het hoogheemraadschap informeert artsen, apothekers, dierenartsen en gebruikers over de problematiek van medicijnresten en nieuwe stoffen in het milieu, gericht op gedragsverandering en neemt deel aan (landelijke) campagnes.	
		Het hoogheemraadschap informeert de mensen over het ontstaan en voorkomen van microplastics en zet zich in voor het terugdringen van gebruik van producten waardoor microplastics in het (water)milieu terecht komen.	